

Rīgas Tehniskās universitātes jaunie Goda biedri

Juris Briedis, Ilgars Grosvalds, *Riga Technical University*

Kopsavilkums. Rakstā sniegta informācija par RTU Goda biedriem – bijušajiem RPI studentiem un absolventiem, kuriem goda nosaukums, ar RTU Senāta lēmumiem piešķirts augstskolas 150. jubilejas gadā. Izvērsti dzīves un vēsturiski nozīmīgais darba devuma apskats sniegts par Ignāciju Moscicki, Džordžu Armitstedu, Zigfrīdu Annu Meierovicu, Hugo Celmiņu un Andri Bērziņu.

Atslēgas vārdi: Rīgas Politehniskais institūts, Rīgas Tehniskā universitāte, studenti, Goda biedri.

Atzīmējot Rīgas Politehniskās skolas darbības uzsākšanas 150 gadadienu, Rīgas Tehniskā Universitāte, kura ir šīs augstskolas darba un tradīciju pārmantotāja, augstāko goda nosaukumu – „RTU Goda biedrs” *post mortem* piešķir vairākiem izciliem zinātniekiem, valsts un sabiedriskiem darbiniekiem, kuriem izglītības gaitas dažādos laikos saistās ar šo augstskolu. Šo Goda biedru skaitā ir raķešu būves pionieris Frīdrihs Canders, trīsfāzu maiņstrāvas izgudrotājs Mihails Doļivo-Dobrovoļskis, ķīmiķis izgudrotājs, bijušais Polijas valsts prezidents Ignācijs Moscickis, viens no sava laika ietekmīgākajiem rīdziniekiem un izcilākajiem Rīgas pilsētas mēriem Džordžs Armitsteds, Latvijas pirmais ārlietu ministrs un izcilais diplomāts Zigfrīds Anna Meierovics un Latvijas ministru prezidents, Rīgas pilsētas galva un diplomāts Hugo Celmiņš. Augstais „RTU Goda biedra” nosaukums piešķirts arī pašreizējam Latvijas valsts prezidentam Andrim Bērziņam [1,2].

Izvērstas Mihaila Doļivo–Dobrovoļska, Frīdriha Canderu un Paula Valdena – RPI pēdējā direktora un pirmā rektora, izcilā zinātnieka, (goda nosaukums piešķirts 2011. gada 26. septembrī) [3] – izvērstās biogrāfijas sniegtas šī žurnāla atsevišķos rakstos [4-6]. Tādējādi kopā ar jau iepriekšējos gados ievēlētajiem „RPI Goda biedriem” un Rīgas Tehniskās universitātes šī nosaukuma ieguvējiem, universitāte, uzsākot 151. darbības gadu, var lepoties kopskaitā ar 21 Goda biedru [7].

I. IGNĀCIJS MOSCICKIS

Ignācijs Moscickis pazīstams nevien kā izcils zinātnieks un izgudrotājs, bet arī kā ievērojams valstsvīrs – Polijas valsts prezidents (1926–1939). Atrisinājis slāpekļa iegūšanu no gaisa elektriskā lokā un jaunu elektrisko kondensatoru ražošanu. Viņš ir viens no Polijas ķīmiskās rūpniecības radītājiem.

Ignācijs Moscickis dzimis Mežanovā, Plockas zemē Polijā muižnieka Faustina Moscicka ģimenē. Studējis Rīgas Politehnikumā (1886–1890). Bija studentu korporācijas *Velesia* loceklis, viens no Poļu jaunatnes savienības vadītājiem. Iejaukts atentātā pret Varšavas ģenerālgubernatoru

Jozefu Gorko, bija spiests emigrēt uz Angliju, nepaspējot Rīgā aizstāvēt profesora K. A. Bišofa vadībā izstrādāto diplomdarbu organiskā ķīmijā “Ueber Einwirkung von Monochloressing saure auf Beta-Naphtylamin”.

1897. gadā I. Moscickis kļuva par Freiburgas universitātes Šveicē profesora Jozefa Veruša-Kovaļska asistentu fizikā un, reizē studējot, ieguva augstāko izglītību. 1901. gadā viņš kļuva par tehnisko direktoru Slāpekļa ieguves sabiedrībā. 1903. gadā savus dielektriķu pētījumu rezultātus patentēja Šveicē un 1904. gadā – Francijā. Kad kondensatoru fabrika sāka ražot Moscicka kondensatorus, lielā pieprasījuma dēļ, fabrika kļuva par akciju sabiedrību “Societe' Generale des Condensateurs Electriques Systeme Moscicki”. Tā bija pirmā augstsprieguma kondensatoru ražotne Eiropā. Interesanti pieminēt, ka I. Moscicka kondensatoru baterija bija ievietota Eifeļa tornī un Pirmā pasaules kara laikā kalpoja radiosakariem.

I. Moscickis 1912. gadā kļuva par Ļvovas Politehniskās skolas profesoru, lasīja lekcijas fizikālā ķīmijā un ķīmijas tehnoloģijā, līdz 1921. gadam vadīja smagās ķīmiskās rūpniecības un elektrotehniskās ķīmijas katedru un 1915. – 1917. gadā bija ķīmijas nodaļas dekāns. No 1922. gada līdz 1925. gadam, kad viņu ievēlēja par Ļvovas Politehnikuma rektoru, vadīja slāpekļa rūpnīcu Hozoļā.

1926. gada 31. maijā pēc maršala Jozefa Pilsudska Polijas valsts apvērsuma I. Moscickis kļuva par valsts prezidentu.

I. Moscickis ir vairāk nekā desmit pilsētu Goda pilsonis, daudzu biedrību Goda loceklis. Vairākas Polijas un ārzemju augstskolas viņam piešķirušas Goda profesora un *Doctor Honoris Causa* nosaukumu. Apbalvots ar 17 ārvalstu ordeņiem.

Otrā Pasaules kara sākumā 1939. gadā, kad Polijā iebruka nacistiskā Vācija un staļiniskā Padomju Savienība, devās trimdā uz Rumāniju. Vēlāk atteicās no Polijas valsts prezidenta pilnvarām un apmetās uz dzīvi Šveicē. 1946. gada 2. oktobrī noslēdzās viņa mūžs; apglabāts Verska pilsētas kapos netālu no Ženēvas. 1993. gadā pēc Polijas valsts prezidenta Leha Valensas priekšlikuma pārapbedīts Polijā – Varšavā [8, 9].

II. DŽORDŽS ARMITSTEDS

Džordžs (Georgs) Armitsteds (Armitstead), angļu izcelsmes inženieris un rūpnieks. Ievērtību guva kā viens no izcilākajiem Rīgas mēriem, kura vadībā Rīga pirms Pirmā pasaules kara kļuva par modernu lielpilsētu.

Džordžs Armitsteds dzimis komersanta Džona Viljama Armitsteda ģimenē 1847. gada 27. oktobrī Rīgā. Ar izcilību 1868. gadā beidza Rīgas Politehnikuma Inženieru nodaļu.

Izglītību papildinājis Cīrihes universitātē Šveicē un Oksfordas universitātē Lielbritānijā (1868–1869).

Piedalījās dzelzceļa līniju Veru–Pērnava (1968), Šuja–Vjatka (1870) un Smoļenska–Bresta (1870–1871) būvniecībā. Ķieģeļu cepļa Valgundē dibinātājs un vadītājs (1872–1885), Baltijas celulozes un papīra fabrikas Slokā dibinātājs un līdzīpašnieks, Kaulu miltu fabrikas Rīgā īpašnieks un direktors (1880–1906), Dinaburgas (Daugavpils) – Vitebskas dzelzceļa direktors. Viņš uzcēla un apsaimniekoja Jaunmoku pili pie Tukuma, kura arī mūsdienās joprojām priecē tā laika unikālie krāsni podiņi ar Rīgas un Rīgas Jūrmalas skatiem.

Dzordžs Armitsteds par Rīgas mēru kļuva 1901. gadā, kas sakrita ar pilsētas 700 gadu jubileju un bija viens no Rīgas rūpniecības un amatniecības izstādes organizētājiem. Būdams mēra amatā, apliecināja spējas vadīt pilsētu, atrast kopīgu valodu ar domes locekļiem, tas loģiski veicināja 1908. gadā viņa atkārtotu ievēlēšanu uz 7 gadiem par Rīgas pilsētas galvu.

Dž. Armitsteds sekmēja Rīgas tirdzniecības un rūpniecības izaugsmi, rūpējās par pilsētas labiekārtošanu un tautas izglītības nodrošināšanu. Viņa darbības laikā 11 gados (1901–1911) Rīgā uzcēla 16 pamatskolas, Biržas komitejas reālskolu, kā arī mākslas skolu. Uzbūvēja Rīgas II (tagadējo P. Stradiņa) slimnīcu, paplašināja Rīgas I slimnīcu. Atklāja Rīgas otro (krievu) teātri jeb tagadējo Nacionālo teātri un Rīgas mākslas (tagadējo Valsts mākslas) muzeju.

1905. gadā darbā stājās Rīgas elektrostacija Andrejostā. Sākās Ķeizarmeža (Meža parka) apbūve ar vasarnīcām. Nedaudz agrāk, 1901. gadā, nodeva ekspluatācijā pirmo elektriskā tramvaja līniju Aleksandra (tagadējā Brīvības) ielā. 1913. gadā tramvaju līniju garums pilsētā sasniedza jau 47,2 kilometrus, kas deva iespēju pārvadāt 52,1 miljonu pasažieru gadā.

Rīga sāka saņemt labas kvalitātes dzeramo ūdeni no Baltezers, kur uzbūvēja sūkņu staciju. Trīs jaunus paviljonus uzcēla Aleksandra (tagadējā Vidzemes) tirgū, kā arī uzsāka Āgenskalna tirgus izbūvi.

1904. gadā rīdzinieki saņēma jaunu galvenā pasta ēku un 1910. gadā – ugunsdzēsēju depo ēku Hanzas ielā. Rīgā rekonstrēja Strēlnieku dārzu, iekārtoja Miera dārzu un Ķeizarmežā (Mežaparkā) atklāja zooloģisko dārzu.

Šo panākumu pamatā bija arī Dž. Armitsteda prasme iesaistīt domes darbā izglītotus un turīgus latviešus, piemēram, Rīgas Latviešu biedrības priekšnieku, advokātu Andreju Krastkalnu, juristu Frīdrihu Grosvaldu, namīpašnieku Kristapu Bergu u. c. Pie viņa organizētā vakariņu galda, bieži pirmo reizi, nepiespiestā gaisotnē sastapās vācu un latviešu tautības pārstāvji, kas agrāk nebija iespējams.

1910. gadā Krievijas ķeizars Nikolajs II, ierodoties Rīgā, bija pārsteigts par pilsētas panākumiem un piedāvāja Dž. Armitstedam Sanktpēterburgas mēra amatu, tomēr viņš palika uzticīgs savai pilsētai. 1912. gadā Dž. Armitsteds saņēma Rīgas Goda pilsoņa nosaukumu, diemžēl, tā paša gada 17. novembrī noslēdzās viņa darbīgais mūžs [10,11].

III. ZIGFRĪDS ANNA MEIEROVICS

Zigfrīds Anna Meierovics dzimis Latvijas nelielā miestā – Durbē 1887. gada 6. jūnijā ebreju ārsta Hermaņa Meierovica

un latviešu mājskolotājas Annas Fīholdes ģimenē. Dzemdībās viņa māte aizgāja mūžībā, tāpēc, godinot viņas piemiņu, kristībās Zigfrīdam kā otro deva mātes vārdu – Anna.

Viņš studēja Rīgas Politehniskā institūta Tirdzniecības nodaļā (1909–1915) un aktīvi darbojās studentu korporācijā “Talavija”. Studiju laikā strādāja Lauksaimniecības centrālbiedrības savstarpējā kredītsabiedrībā un V. Olava komercskolā. No 1915. gada bija ierēdnis Tautas bankā Maskavā un lektors Šaņavska universitātē. Pirmā pasaules kara laikā darbojās Latviešu bēgļu centrālajā komitejā un Latviešu strēlnieku bataljona organizācijas komitejā. 1916. gadā kā Ziemeļaustrumu frontes Pārtikas nodaļas vadītājs viņš organizēja bēgļu apgādi Vidzemē un Latgalē, 1917. gadā vadīja Vidzemes zemes padomes finanšu nodaļu. Viņš bija viens no Zemnieku savienības dibinātājiem, kā arī vadīja Latvijas Pagaidu nacionālās padomes ārlieku nodaļu Pēterburgā. 1918. gadā kā šīs padomes loceklis, lai pārstāvētu Latviju, devās uz Angliju. 1918. gada 11. novembrī nedēļu pirms Latvijas neatkarības pasludināšanas panāca Lielbritānijas ārlieku ministra lorda A. Balfūra rakstisku Latvijas *de facto* atzīšanu 1919. gadā kopā ar Latvijas Miera padomes locekļiem piedalījās Miera konferencē Francijā, kas noslēdzās ar Versaļas miera līguma parakstīšanu. Pēc Pagaidu valdības atgriešanās no Liepājas Rīgā 1919. gada 3. jūlijā, Z. A. Meierovics ieradās Latvijā un sāka veidot Latvijas ārlieku ministriju. Varšavā, tiekoties ar Polijas tā laika valsts vadītāju un bruņoto spēku virspavēlnieku Jozefu Pilsudski panāca, ka Polija bez atlīdzības Latvijai uzdāvināja 6 tūkstošus šauteņu un 5 miljonu patronu bruņotajiem spēkiem. Bermonta uzbrukuma laikā 1919. gada oktobrī brīvprātīgi iestājās studentu bataljonā un ņēma aktīvu dalību cīņās Daugavas krastos. Viņš paveica ievērojama apjoma darbu, lai 1921. gadā Latviju atzītu *de jure*.

Zigfrīds Anna Meierovics bija pirmais Latvijas ārlieku ministrs līdz savai nāvei 1925. gadā, izņemot V. Zamueļa valdības laiku. Viņš divas reizes izpildīja arī ministru prezidenta pienākumus 1921. un 1924. gadā. Ar viņa palīdzību Latvija noregulēja attiecības ar lielākajām kaimiņvalstīm – Padomju Krieviju un Vāciju. Ar Lietuvu un Igauniju noslēdza līgumus par robežas nosprašanu, ar Poliju un Beļģiju – pirmos tirdzniecības līgumus.

1924. gadā Z. A. Meierovics šķīrās no pirmās sievas, salaulājās ar Kristīni Bakmani un iesaistījās viņas uzņēmējdarbībā.

1925. gada 22. augustā Z. A. Meierovics traģiski gāja bojā autokatastrofā uz Tukuma Birzgales ceļa, apmeklējot savus trīs bērnus no pirmās laulības – dēlus Helmutu un Gunāru un meitu Rutu. Izcilo diplomātu apbedīja Rīgā I Meža kapos, kur atdusas vietā 1929. gadā atklāja Ž. Smiltņieka veidoto pieminekli – sērojošo Latvijas tēlu ar uzrakstu “Zigfrīdam Meierovicam latvju tauta” [12, 13].

IV. HUGO CELMIŅŠ

Hugo Celmiņš pazīstams kā Latvijas valstsvīrs un pašvaldības vadītājs. Piedalījies Latvijas valsts veidošanā un attīstībā kā Saeimas deputāts, ministru prezidents un ministrs.

Bija Rīgas pilsētas galva un viens no Latvijas agrārreformas izstrādātājiem.

Hugo Celmiņš dzimis 1877. gada 30. oktobrī Lubānas pagasta Nagliņu mājas saimnieka Pētera Celmiņa ģimenē. Studēja un absolvēja Rīgas Politehniskā institūta Lauksaimniecības nodaļu (1899–1903), vēlāk zināšanas papildinājis Bernes universitātē Šveicē (1913–1914).

Pēc studijām Rīgas Politehniskajā institūtā, strādāja par agronoma palīgu Oboņenkas guberņā Petrozovodskā, Samārā – Lauksaimniecības vidusskolā par skolotāju (1906–1908) un Rīgā – Lauksaimniecības centrālbiedrībā par agronomu (1908–1914), kā arī Krievijas Zemkopības departamentā par Baltijas guberņas vecāko referentu (1908–1914).

Pirmā Pasaules kara laikā cīnījās Polijas frontē. Apbalvots ar Staņislava III šķ. ordeniem. 1918. gada decembrī, atgriežoties Latvijā no vācu gūsta, atsāka darbu Latvijas Lauksaimniecības biedrībā par sekretāru.

H. Celmiņš brīvprātīgi iestājās Latvijas armijā. 1919. gada 15. jūnijā kļuva par Latvijas Pagaidu valdības pilnvarotā Markusa Gailīša palīgu Ziemeļlatvijā. Studentu bataljona rindās piedalījās Bermonta uzbrukumu atvairīšanas cīņās pie Rīgas tiltiem. Atrodies armijā, viņu paaugstināja kapteiņa dienesta pakāpē un 1920. gadā apbalvoja ar Lāčplēša kara ordeni.

H. Celmiņš bija Latvijas Tautas padomes loceklis (1918–1920), Satversmes sapulces deputāts (1918–1920) un Latvijas republikas Saeimas deputāts (1922–1934). Bija Zemkopības ministrs K. Ulmaņa valdības ceturtā Latvijas ministru kabineta laikā (1920–1921) un divas reizes – ministru prezidents (1924–1925 un 1928–1931). Kad viņa vadītā ministru kabineta laikā traģiski gāja bojā ārlietu ministrs Zigfrīds Anna Meierovics, bez Zemkopības ministra amata uzņēmas vēl arī ārlietu ministra pienākumus. Visgarākais darbības laiks Latvijas Saeimas laikā bija H. Celmiņa vadītajam četrpadsmitajam ministru kabinetam – 27 mēneši un 26 dienas, kurā viņš kādu laiku izpildīja ārlietu ministra pienākumus.

1931. gadā H. Celmiņu ievēlēja par Rīgas pilsētas galvu, un atbildīgajā amatā viņš strādāja līdz 1935. gadam. Šajā periodā uzcēla Brīvības pieminekli, turpināja Brāļu kapu izbūvi, paplašināja Rīgas pilsētas I slimnīcu, uzbūvēja Zaķu muižas sūkņu staciju pilsētas apgādei ar dzeramo ūdeni, labiekārtoja Daugavmalu utt.

1935. gadā H. Celmiņu iecēla par Latvijas sūtni Vācijā, arī Nīderlandē un Austrijā (1935–1938). 1935. gada 31. oktobrī H. Celmiņu pieņēma Vācijas kanclers Ādolfs Hitlers. Uz Hitlera ieteikumu apgādāt Vāciju ar pārtiku un izejvielām, saņemot pretī rūpniecības ražojumus, Celmiņš ironiski piebilda, ka tad Latvijai vairs nebūs jāceļ fabrikas.

H. Celmiņa darba veikums dāsni novērtēts: apbalvojot ar Triju zvaigžņu I un II šķ. ordeni un daudziem ārzemju ordeniem: Zviedrijas Vasas I šķ., Somijas Baltās rozes, Polijas Polonia Restituta, Lietuvas Ģedimina, Igaunijas Ērgļa krusta, Francijas Goda leģiona, Beļģijas Leopolda, Portugāles Militāras Kristus zīmes, Svētā Krēsla Sv. Silvestra, Rumānijas Kroņa nopelnu un Dienvidslāvijas Svētā Savas.

1938. gada H. Celmiņš atgriezās Rīgā, palikdams Latvijas ārlietu ministrijas dienestā. Piedalījās 1940. gada jūlijā tā saucamās Tautas saeimas vēlēšanās no noraidītā Demokrātiskā bloka. Tā paša gada rudenī padomju okupācijas vara viņu apcietināja, aizveda uz Maskavu un 1941. gada 30. jūlijā Maskavā Ļubercu cietumā nošāva.

Pēc rakstura H. Celmiņš bija stingra personība, taisnīgs un atklāts. Viņu cienīja nevien draugi, bet arī politiskie pretinieki, bija īsts Latvijas patriots, kas nebaidoties cīnījās par Latvijas demokrātiju un brīvību padomju okupācijas apstākļos, par to samaksādams ar savu dzīvību [14, 15].

V. ANDRIS BĒRZIŅŠ

Kopš 2011. gada Andris Bērziņš ir kļuvis par RTU Padomnieku konventa Goda biedru. Andris Bērziņš līdzās Guntim Ulmanim, Vairai Vīķei-Freibergai un Valdim Zatleram reprezentē jaunāko Latvijas valsts prezidentu paaudzi. Īsā laikā viņš parādījis sevi kā stingru, taisnīgu un labestīgu valsts vīru un ieguvis tautas cieņu.

A. Bērziņš dzimis 1944. gada 10. decembrī Nītaures pagastā mežrūpniecības strādnieka Voldemāra Bērziņa ģimenē. 1958. gadā beidzis Nītaures septiņgadīgo skolu. Vidējo izglītību ieguva Siguldas 1. vidusskolā, kuru beidza 1962. gadā. Tajā pašā gadā iestājās Rīgas Politehniskā institūta Mehānikas fakultātē, kur studēja līdz 1963. gadam, kad tika iesaukts obligātajā dienestā PSRS bruņotajos spēkos. Pēc dienesta A. Bērziņš atsāka studijas Rīgas Politehniskajā institūtā, šoreiz tām izvēloties citu - Radiotehnikas un sakaru fakultāti. Institūtu absolvēja 1971. gadā, izstrādājot diplomprojektu “Sekam sistēmas krāsu dekodērs televizoru kineskopu pārbaudei” un ieguva radioinženiera diplomu. Savas zināšanas papildinājis, studējot Latvijas Valsts universitātes Ekonomikas fakultātes rūpniecības plānošanas specialitātē, kuru beidza 1988. gadā.

No 1970. gada strādāja ražošanas apvienībā “Elektrons”, kur ieņēma dažādus amatus, sākot no inženiera līdz pat direktoram. 1988. gadā A. Bērziņš tika iecelts par Sadzīves pakalpojumu ministra vietnieku; 1989. gadā ievēlēts Valmieras rajonā Tautas deputātu padomē, bija rajona izpildkomitejas priekšsēdētājs līdz 1993. gadam. 1990. gadā A. Bērziņu no Valmieras 174. vēlēšanu apgabala ievēlēja Latvijas Republikas Augstākajā Padomē, kur viņš darbojās Latvijas Tautas frontes frakcijas sastāvā. Bija to deputātu skaitā, kuri 1990. gada 4. maijā nobalsoja par Latvijas neatkarības atjaunošanas deklarāciju. Pēc deputātu pilnvaru laika beigām, 1993. gadā kļuva par Latvijas Bankas nodaļu privatizācijas fonda priekšsēdētāju.

Andris Bērziņš no 1993. līdz 2004. gadam strādāja par AS “Latvijas Unibanka” prezidentu, no 2004. gada par “Skandināviska Enskilda Banken” un AS “SEB Unibanka” prezidenta padomnieku. No 2006. gada decembra līdz 2009. gada 21. aprīlim pildīja Latvenego padomes priekšsēdētāja pienākumus. No 2006. gada novembra līdz 2010. gada jūlijam pildīja arī Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras prezidenta padomes priekšsēdētāja pienākumus, kad nolika pilnvaras sakarā ar nodomu piedalīties kārtējās Saeimas vēlēšanās. Šajā periodā A. Bērziņš ieņēma vēl dažādus

amatus: AS „Lode” padomes loceklis, AS „Valmieras stikla šķiedra” padomes loceklis, SIA „SEB līzings” padomes loceklis un „SEB atklātais pensiju fonds” padomes priekšsēdētājs. 2010. gada rudenī viņu ievēlēja 10. Saeimā no Zaļo un zemnieku savienības saraksta. Līdz 2011. gadam bija Latvijas Republikas Saeimas deputāts un darbojās priekšsēdētāja amatā Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijā. 2011. gadā A. Bērziņš iesaistījās valsts prezidenta vēlēšanās un 23. maijā pieci ZZS Saeimas frakcijas deputāti viņu oficiāli izvirzīja kā kandidātu valsts prezidenta amatam. 2. jūnijā ar 53 Saeimas deputātu balsīm „par” un 44 balsīm „pret” vēlēšanu otrā kārtā A. Bērziņš apsteidza līdzšinējo prezidentu Valdi Zatleru un tika ievēlēts par Latvijas Valsts prezidentu. Šajā valsts nozīmīgākajā amatā viņš stājās 2011. gada 8. jūlijā, kad beidzās V. Zatlera pilnvaru laiks.

A. Bērziņš 66 gadu vecumā kļuva par vecāko prezidentu Latvijas līdzšinējā vēsturē, jo pirmo Valsts prezidentu Jāni Čaksti 1922. gadā šajā amatā ievēlēja 63 gadu vecumā.

Andris Bērziņš ir apbalvots ar I šķiras Triju Zvaigžņu ordeni (2011), III šķiras Triju Zvaigžņu ordeni (1996), I šķiras Viestura ordeni un I šķiras Atzinības Krustu (2011), kā arī ar 1991. gada barikāžu dalībnieka piemiņas zīmi (1996).

A. Bērziņš pēc Rīgas Politehniskā institūta absolūšanas sniedzis būtisku atbalstu savai *Alma Mater*. Latvijas Republikas neatkarības sākumposmā ar viņa gādību tika atbalstīta Elektronikas un telekomunikāciju fakultāte, palīdzot stiprināt fakultātes skaitļošanas resursus. 1999. gadā A. Bērziņš atbalstīja profesora Gunāra Raņča grāmatas “Eksaktā zinātne kultūras vēsturē” izdošanu.

Arī tagad Andris Bērziņš turpina veicināt radiotehnikas un elektronikas popularitāti sabiedrībā un, atbilstoši iespējām, apmeklēj Rīgas Tehniskās universitātes organizētos pasākumus. Tāpat viņš joprojām paliek uzticīgs savai fakultātei, kuras elektronikas programmā studē viņa dēls – Aigars Bērziņš.

Kopš 2011. gada Andris Bērziņš ir RTU Padomnieku konventa Goda loceklis un aktīvi piedaloties tā darbā, ar saviem ieteikumiem palīdz attīstīt Rīgas Tehnisko universitāti kopumā un nodrošinot tās izaugsmi ilgtermiņā. 2011. gada 1. novembrī, tiekoties ar savas bijušās fakultātes studentiem un mācītājiem, atzina: „Tas pamats, ko man šī universitāte iedeva – sevišķi fizika un matemātika – bija tik spēcīgs, ka šīs zināšanas esmu varējis izmantot visu savu darba dzīvi” [1, 16]

Juris Briedis, Ilgars Grosvalds. New Honorary Members of Riga Technical University

The article provides information about honorary members of RTU – former RPI students and graduates bearing the honour title awarded with RTU Senate decisions in the 150th anniversary year. An expanded account of life work and historically significant contributions is given about Ignācijs Moscickis, Georg Armitstead, Zigfrīds Anna Meierovics, Hugo Celmiņš, and Andris Bērziņš.

Юрис Бриедис, Илгарс Гросвалдс. Новые почетные члены Рижского технического университета

В статье приводится информация о почетных членах РТУ - бывших студентах и выпускниках РПИ, которым присвоено почетное звание по решениям Сената РТУ в год 150-летнего юбилея университета. Расширенный обзор жизненного вклада и исторически значительной работы содержится в отношении Игнасия Мосцицкого, Джорджа Армистеда, Анны Зигфрида Мейеровица, Гуго Целмина и Андруса Берзиньша.

VI. LITERATŪRA UN AVOTI

1. Senāta lēmums no RTU 2012. gada 25. jūnija Senāta sēdes (protokols Nr. 561) “Par RTU Goda biedru nosaukumu piešķiršanu Mihailam Doļivo-Dobrovoļskim, Fridriham Canderam un Andrim Bērziņam”.
2. Senāta lēmums no RTU 2012. gada 3. decembra Senāta sēdes (protokols Nr. 565) “Par nosaukuma “RTU Goda biedrs” piešķiršanu (Post Mortem) H. Celmiņam, Z.A. Meirovicam, Dž. Armitstedam un I. Moscickim.
3. Senāta lēmums no RTU 2011. gada 26. septembra Senāta sēdes (protokols Nr. 553) “Par RTU Goda biedra nosaukuma piešķiršanu Paulam Valdenam”.
4. Stradiņš J. Pauls Valdens – zinātnieks, rektors, latvietis. RTU Zinātniskie raksti, Humanitārās un sociālās zinātnes. Zinātņu un augstskolu vēsture, 21. sēj. Rīga, RTU, 2013.
5. Ribickis, L. Mihailam Doļivo – Dobrovoļskim – 150. RTU Zinātniskie raksti, Humanitārās un sociālās zinātnes. Zinātņu un augstskolu vēsture, 21. sēj. Rīga, RTU, 2013.
6. Urbaha, M. Frīdriham Canderam – izcilajam zinātniekam un izgudrotājam, raķešu konstruktoram un astronautikas celmlauzim 125. RTU Zinātniskie raksti, Humanitārās un sociālās zinātnes. Zinātņu un augstskolu vēsture, 21. sēj. Rīga, RTU, 2013.
7. Augstākās tehniskās izglītības vēsture Latvijā, 5. daļa, Rīgas Tehniskā universitāte jaunā darba cēlienā ieejot pēc 2008.gada. J. Briedis atbild. red. u. c. Rīga: RTU, 2014, 4. nod. (*atrodas tipogrāfijā*)
8. Lichočka, H. Ignacy Moscicki (1867-1946) inżynier i wynalazca. Warszawa, Komitet Hystorii i Techniki Polskiej Akademii Nauk, 2006. 314 s.
9. Griņevičs, I., Grosvalds, I. Ignacijs Moscickis (1867-1946) – zinātnieks un Polijas valsts prezidents (1926-1939). RTU Zinātniskie raksti, 8.sēr. Humanitārās un sociālās zinātnes. Zinātņu un augstskolu vēsture, 16. sēj. Rīga, RTU, 2010, 32.-37. lpp.
10. Jaunmokas. Pils. Dzimta. Cilvēki. Veltījums Džordžam Armitstedam 160. gadadienā. Jaunmokas, Jaunmoku pils, 2007. 191 lpp.
11. Vītola, I. “Pierādīšu, ka esmu jūsu uzticības cienīgs”. Mājas Viesis, Nr. 20, 2012. 8. nov., 32.-35. lpp.
12. Līgotnis, J. Zigfrīds Meierovics. Mūžs. Darbs. Liktenis. Rīga, 1938.
13. Treijs, R. Zigfrīds Meierovics. Rīga, Jumava, 2007, 223 lpp.
14. Treijs, R. Hugo Celmiņa laiks. Grām.: Latvijas valsts un tās vīri. Latvijas Republikas valdības ministri savos darbos. Rīga, “Latvijas Vēstnesis”, 1998, 35.-38. lpp., 204.-206.lpp., 468.-475. lpp.
15. Celmiņš Hugo Pētera dēls. Grām.: Lāčplēša kara ordeņa kavalieris. Biogrāfiskā vārdnīca. Rīga, Jāņa sēta, 1991. 112.-113. lpp.
16. Bērziņš Andris – RPI arhīva fondi, studenta personāllieta Nr. 663430.; Valsts prezidenta kancelejas sagatavotā biogrāfija. Rīga, 2013.

Juris Briedis, State Scientists Emeritus of Latvia, Dr. biol., Riga Technical University
Address: 1. Kalku Str., Rīga, LV-1658, Latvia
E-mail: juris.briedis@rtu.lv

Ilgars Grosvalds, State Scientists Emeritus of Latvia, Dr.sc. ing.
Address: RTU Latvian Museum of History of Chemistry. 4, Kronvalda boulevard, Riga, LV – 1586, Latvia. Phone +37128372422 ,